

Jeroen Brouwer

Xin. Eén van de kernbegrippen in de leer over menselijke eigenschappen van Confucius. *Xin* refereert aan eerlijkheid, kredietwaardigheid en aan vertrouwen. Mensgeoriënteerd: als iemand zijn woord niet houdt, waar is hij dan nog goed voor? In de westerse wereld staat *xin* eerder voor vertrouwen in wet en overeenkomst. Leden van het parlement van de Chinese volksrepubliek hebben onlangs voorgesteld de grondwet zodanig te wijzigen dat privé-bezit op wettelijke bescherming kan rekenen. Planeconomie maakt plaats voor markteconomie. In het land waar verzoening hoog wordt gewaardeerd en een rechtszaak als onfatsoenlijk wordt gekwalificeerd, is het interessant en spannend om te zien of ook de inhoud van *xin* verandert. 'Een belofte is zo goed als duizend verhalen.' Dat lijkt niet meer te werken als 1,3 miljard mensen zich juridisch manifesteren. Het Chinese wetboek van burgerlijke rechtsvordering kent wel al zeven artikelen over het oplossen van geschillen door middel van verzoening.

Minister Donner is voorstander van het beperken van een beroep op de rechter en wil zoveel mogelijk voorkomen dat conflicten escaleren en juridiseren. Mediation zou daaraan kunnen bijdragen. Niet als onderdeel van het formele rechtssysteem, maar daaraan gekoppeld door middel van verwijzing. De rechter geeft een impuls om conflicten eerst zelf op te lossen. Mediation is daarbij een middel, en geen doel op zich. Om het vertrouwen in het instrument te bevorderen moet een draagvlak worden gecreëerd bij de juridische beroepsgroepen.

De messen worden al geslepen. 'De rechtspraak wil voorlopig van geen wijken weten', zo kopte de *Staatscourant* onlangs. Niet lastenverlichting door overheveling van taken, maar juist bevordering van de toegankelijkheid van de geschilbeslechting zou voorop moeten staan. Hoe moet de balie zich opstellen tegen deze vorm van conflictbemiddeling, waarbij een neutrale deskundige de onderhandelingen begeleidt? Hoe verhoudt de advocaat als partijdige belangenbehartiger zich tot de neutrale deskundige? Wat betekent een personele unie van een advocaat tevens mediator? Moet mediation in plaats van procederen worden bevorderd? Vragen genoeg. De Algemene Raad heeft mediation daarom als onderwerp gekozen voor zijn aanstaande winterberaad.

Dr. Robert Hans van Gulik is de auteur van de Rechter Tie-romans, gebaseerd op een historische magistraat in het oude China. Tie was niet alleen

rechter, maar ook commissaris van politie, burgemeester en hoofd van de belastingen en – als gevolg daarvan – continu overwerkt. In een handboek voor jurisprudentie en detectie, in 1211 samengesteld door de advocaat Kuei Wan-joeng, gaat het ook over rechters. 'In de ideale staat regeert de vorst door niet te regeren. Hij zit op zijn troon en staart naar het zuiden, verzonken in meditatie. Hij vormt de verbinding tussen hemel en aarde en verzekert vrede en orde door zijn eigen deugd. Wetten en middelen waarvan de uitvoerende macht zich bedient, zijn niet meer dan afkeurenwaardige tekenen van een verworden tijdperk – vulgaire stelsels en methoden die de geleerde ambtenaar met verfijnde smaak niet nodig dient te hebben.'

Anno 2004 is het publieke vertrouwen in de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van rechter en rechtspraak geen rustig bezit. De positie van de (advocaat als) rechter-plaatsvervanger is opnieuw in discussie gebracht. Om vergroeiing te voorkomen zal de benoeming een tijdelijke moeten worden, aldus de Raad voor de Rechtspraak. De schijn van vermenging treedt niet of minder op, als voor een beperkte periode aan rechtspraak wordt deelgenomen. Bestendig heeft de Orde zich op het standpunt gesteld dat er wat advocaten betreft niet is gebleken van een integriteitsrisico dat niet kan worden beheerst. Het is ronduit bemoedigend dat de voorzitter van de Raad, mr. Bert van Delden, publiekelijk heeft aangegeven dat er bij advocaten niet is gebleken van belangenverstrengeling. Met hun aanwezigheid wordt bovendien de externe oriëntatie van de rechtspraak gestimuleerd (blikverruiming) en advocaten brengen specifieke deskundigheid in. Winst is dat de Raad geen onderscheid maakt tussen de verschillende hoofdfuncties van de plaatsvervangers. Van hetzelfde laken (of Chinese zijde!) een toga, zogezegd. Het gaat bij dit onderwerp om de advocaat die tijdelijk een plaats vervangt en van kleur verschiet. De Algemene Raad zal ook hierover een nader standpunt bepalen, met als vertrekpunt dat er met de *xin* van advocaten niets mis is.

De karakters *foe* (gelukkig zijn) en *shou* (lang leven) vormen tezamen de bij Chinezen gebruikelijke nieuwjaarswens. Net als standpunten over mediation en rechter-plaatsvervanger laat het Chinees nieuwjaar nog even op zich wachten. Toch wens ik u alvast *foe shou*, met veel *xin*!

84e jaargang – 16 januari 2004 – nr. 1
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv.

De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie
mr. drs. G.C. van Daal
mr. W.K. van Duren
mr. Y. van Gemerden
mr. W. Heemskerck
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. A.A.M. van der Meer
mr. O.H. Minjon
mr. P.E.F. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Eindredactie
Linus Hesselink (RBI), Carin Pijpers (RBI) en
Lucien Wopereis (Orde)

Redactionele bijdragen
t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Uitgever
drs. J.W. van der Weele

Juridische Vacaturebank
www.jbb.nl

Beeld
Vormgeving: VILLA Y, Andre Klijns
Tekeningen: Floris Tilanus
De Pinguin: W.C. van Manen

Lay-out/vormgeving
Unit-1, Dmitry de Bruin

Correctie
Sandra Braakmann

Druk
Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties
Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460, fax 0172-233017
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentierieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 1,89 per mm bij een
kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 2: 16 januari 2004
afl. 3: 6 februari 2004

**Nederlandse
Uitgeveroverbond
Groep uitgeverij voor
vak en wetenschap**

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Niet-leden betalen € 140 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.
Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Reed Business Information Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Reed Business Information bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem.
Tel. 0314-358358, fax 0314-349048,
e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl
Losse nummers: € 8,50